1-декабрь бүткүл дүйнөлүк СПИДке каршы күрөшүү күнү

Н.Б.Т.

САБАКТЫН ТЕМАСЫ :

« СПИД ЖАНА ВИЧ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТ»

Н.Б.Т.

САБАКТЫН МАКСАТЫ :

- СПИД ЖАНА ВИЧ БОЮНЧА МААЛЫМАТ АЛЫШАТ,

- КОРГОНУУ , САКТАНУУ ЖАНА АЛДЫН АЛУУ ЭРЕЖЕЛЕРИН БИЛИШЕТ,

- ЭРКТҮҮЛҮҮККӨ , ДЕН СООЛУКТУ ЧЫҢДООГО ҮЙРӨНҮШӨТ.

Н.Б.Т.

АЙЫКПАС ООРУУЛАРДЫН БИРИ БУЛ **ВИЧ/СПИД** ООРУУСУ.БУЛ ДАРТ КӨП ЖЫЛДАН БЕРИ ЖЕР ПЛАНЕТАСЫНЫН ЧОҢ КӨЙГӨЙҮ БОЛУП,ДААРЫСЫ БҮГҮНКҮ КҮНГӨ ЧЕЙИН ЖОК.УШУЛ СЕБЕПТЕН Б.У.У. ТАРАБЫНАН 1988-ЖЫЛДАН ТАРТА «**1-ДЕКАБРЬ БҮТКҮЛ ДҮЙНӨЛҮК СПИДКЕ КАРШЫ** КҮРӨШҮҮ КҮНҮ»,-ДЕП БЕЛГИЛЕНИП КЕЛЕТ.

Н.Б.Т.

ПАСТЕР ИНСТИТУТУНАН Л. МОНТАНЬЕ БАШ БОЛГОН ФРАНЦУЗ ИЗИЛДӨӨЧҮЛӨРДҮН ТОБУ ТАРАБЫНАН ТАБЫЛГАН РЕТРОВИРУС ТОБУНДАГЫ **Т - ЛИМФОТРОПТУУ** ВИРУС БОЛУП САНАЛАТ.

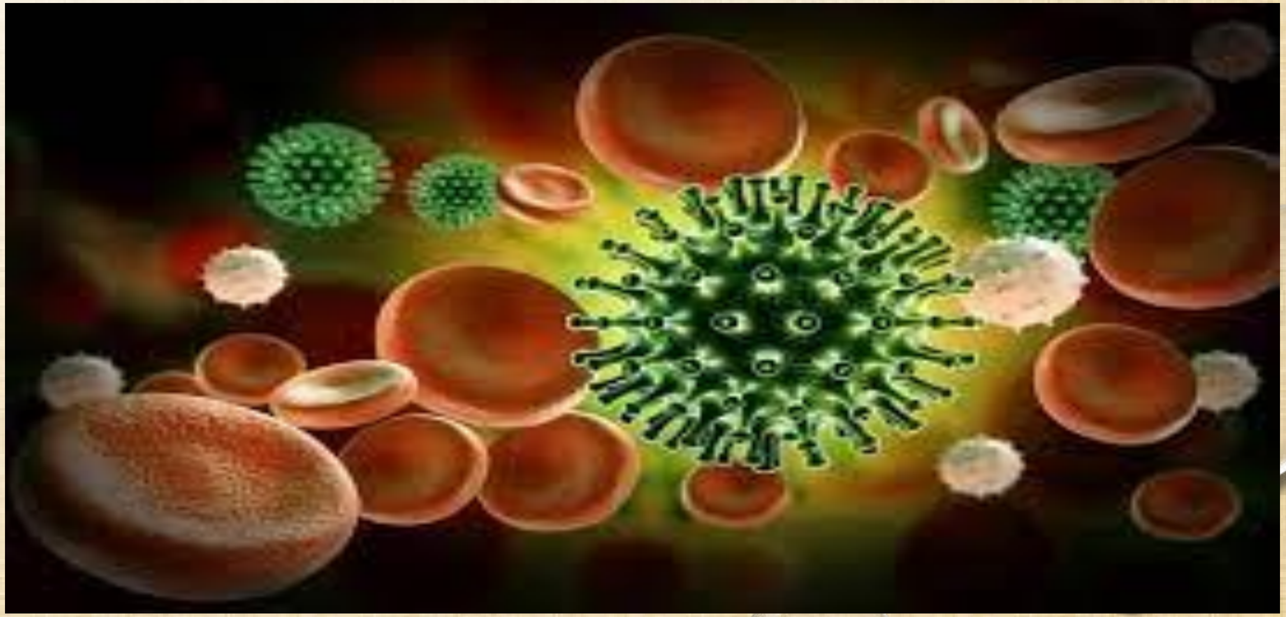

Н.Б.Т.

ООРУУСУН БИР ООРУ ДЕП ЭСЕПТЕШЕТ,БИРОК АЛ АНДАЙ ЭМЕС! **ВИЧ** - ОРУС ТИЛИНЕН КОТОРГОНДО « АДАМДЫН ИММУННОДЕФИЦИТ ВИРУСУ » (АИВ) ДЕП КОТОРУЛАТ. **АИВ** АДАМДЫН ИММУНИТЕТИН ЗЫЯНГА УЧУРАТЫП,СПИД ООРУСУН ПАЙДА КЫЛАТ.НАТЫЙЖАДА АДАМ ИММУНИТЕДИ АР ТҮРДҮҮ ООРУЛАРГА ТУРУШТУК БЕРЕ АЛБАЙ ,АБАЛЫ НАЧАРЛАЙТ.

Н.Б.Т.

СПИД ДЕГЕН ЭМНЕ?

« КАБЫЛДАНГАН ИММУН ЖЕТИШСИЗДИК СИНДРОМУ » (КИЖС) .ИММУНИТЕТ БУЛ АР КАНДАЙ ЗЫЯНДУУ БАКТЕРИЯ ЖАНА ВИРУСТАРДАН КОРГООЧУ АДАМ ОРГАНИЗМИНИН СИСТЕМАСЫ . ВИЧ АЛ СИСТЕМАНЫН ФУНКЦИЯСЫН БУЗУП , ОРГАНИЗМДИН АР КАНДАЙ ООРУЛАРГА ТУРУКСУЗ БОЛУП КАЛУУСУНА ШАРТ ТУЗӨТ.

Н.Б.Т.

Запомните!
Без лечения человек может умереть от последствий СПИДа, но жить с ВИЧ в организме, совершенно не нуждаясь в лечении, он может годами.

Н.Б.Т.

БОЛОТ , АНЫ **АНТИРЕТВОВИРУСТУК** ТЕРАПИЯ МЕНЕН ДААРЫЛАЙТ. КЫРГЫЗСТАНДА БУЛ ТЕРАПИЯ МЕНЕН ӨЗ ЖАРАНДАРЫН ЖАНА КОШ БОЙЛУУ АЙЫМДАРДЫН БАЛДАРЫН ДАГЫ ДАРЫЛАЙ АЛЫШАТ.

Н.Б.Т.

Жыныс жолдору менен

Н.Б.Т.

СПИД жана ВИЧ кандай учурда жукпайт

БАССЕЙНДЕ ЖЕ СУУДА СҮЗҮҮДӨ

ЖАЛПЫ ИДИШ-АЯКТЫ КОЛДОНГОНДО, БИРГЕ ТАМАКТАНГАНДА

ДУШКА ЖЕ МОНЧОГО ТҮШКӨНДӨ

ЖАЛПЫ ТУАЛЕТ КОЛДОНГОНДО

ДОСУҢУЗ МЕНЕН КУЧАКТАШКАНДА

БААРЛАШКАНДА, СҮЙЛӨШКӨНДӨ

ӨБҮШКӨНДӨ

КОЛ КАРМАШКАНДА

Ушундай жолдор менен жуктуруп алуу бир дагы жолу катталган эмес

Н.Б.Т.

ВИЧ ЖЕ СПИДДИН БЕЛГИЛЕРИН ЖЕ КАНТИП БИЛСЕ БОЛОТ?

Оорунун белгилеринин бир гана жол менен аныктоого болот.

Вич инфекциясына

кан тапшыруу керек.Ал учун каалаган ВИЧ же СПИД Борборуна барып анализ тапшыруу зарыл.Ооруну сыртынан же
Кандайдыр бир белгилер менен билуу мумкун эмес.Бирок вирус жуккандан кийин,ал турдуу ооруларга жол ачат.Учурда бул оору менен оорогандардын саны 47 миллионго жетти(2016).Биздин өлкөдө 2016-жылда алынган статистикалык маалыматка таянсак
6554 адам ВИЧ инфекциясына кабылган. Ал эми каттоодон өтпөгөндөрду эске алганда болжол менен 15-20 мин адам

Н.Б.Т.

88 % жыныс жолу менен
20-25% кан аркылуу,шприцтен, стерилденбеген медициналык каражаттардан, Пирсинг,тату,пеникюр, маникюр.
13% вертикалдуу

Н.Б.Т.

ВИЧКЕ КАБЫЛГАН АТАКТУУЛАР!

Н.Б.Т.

Мэджик Джонсон,белгилүү баскетболчу – 59 жашта,
ВИЧти жуктурганына 20 жылдан ашкан.(2018)

Н.Б.Т.

Грег Луганис,спортсмен,сууда сузүүчү, дарт менен 30 жыл жашаган(2018)

Н.Б.Т.

Ларри Крамер,жазуучу,сценарист,81 жашта, ВИЧ менен ооруганына 30 жыл болду(2018)

Н.Б.Т.

Чарли Шин , голивуд актеру 53 жашта болгон , вичти жуктурганына 9 жыл болгон. (2018)

Н.Б.Т.

Джерри Герман , атактуу бродвей мюзиклдарынын автору -87 жашта болгон,вичке кабылганына 30 жыл болгон(2018)

Н.Б.Т.

ыркы учурда Кыргызстандын облустарындагы оорууга кабылгандардын саны

Бишкек шаарында 1745
Ошто – 1523
Жалал-Абадда – 932
Баткенде – 192
Ысык – Көлдө – 204
Нарында – 135
Таласта – 180(103 эркек,77 аял)

Н.Б.Т.

1) ВИЧ/спиДдин белгилерин өзүбүздөн байкап калсак кантип билсе болот?

керек,акысыз
Б. Кан борборуна барып кан тапшыруу керек
В. Журөктү текшертиш керек
Г.ВИЧ/Спид борборуна барып кан тапшыруу

2) СПИД бул?

А.ВИЧ-инфекциясынын акыркы стадиясы
Б. Ооздо учуктун көп болуп чыгып кетиши
В. Денеге жаранын толуп чыгып кетиши
Г. Тиш оору

3) СПИД жугат

А. Аба аркылуу учурашканда
Б. Жыныс жолу менен
В. Спид менен ооруган энеден балага (вертикалдуу)кан аркылуу,жыныс жолдору менен жугат

4) ВИЧти алып журуучу болуп?

А. Иммундук система саналат
Б. Вичти жугузуп алган адам болуп саналат
В. Тамеки чеккен адам болуп саналат
Г. Көп тамак ичкен адам болуп саналат

5) ВИЧ жана СПИД бул

А. ВИЧ вирус,Спид оору
Б. Экөөбү тең оору
В. Экөөбү тең диагноз
Г. Тукум кубалоочу оору

Вичке мүнөздөмө

Көңүл бурганыңарга рахмат!

М.Туйтунов ат.Бакайташ орто мекебинин Биология сабагынын мугалими Нусупова Бактыгул Талантбековна

Н.Б.Т.